PŘEDNÁŠKY O PŮDĚ

Zdeněk Máčka

Lekce 6

Geografické rozšíření půd

1. Geografické informace o půdě

- Co, proč?
- Kde?
- Geografické informace --- půdy + jejich vlastnosti.
- Inventarizace půd = znalost přírodních zdrojů státu.

2. Zákonitosti rozšíření půd na Zemi

- Příčiny diferenciace pedosféry:
  - klima → *pásmovitost*, *výšková stupňovitost*, *předhorská zonalita*,
  - přechodné faktory → *provincionalita*,
  - půdotvorný substrát → *azonalita*, *detailní rozrůznění pedosféry*.

Prostorová variabilita půd v krajině

- Velké měřítko – např. změny hloubky půdy na poli.
- Střední měřítko – např. lito-, chrono-, toposekvence.
- Malé měřítko – např. půdní mapa světa.

Horizontální zonalita (pásmovitost)

- Příčina = změny teploty, vlhkosti v prostoru.
- Šířková zonalita
- Diagonální zonalita
- Meridionální zonalita

Vertikální zonalita (výšková stupňovitost)

- Výšková stupňovitost půd – střední Evropa

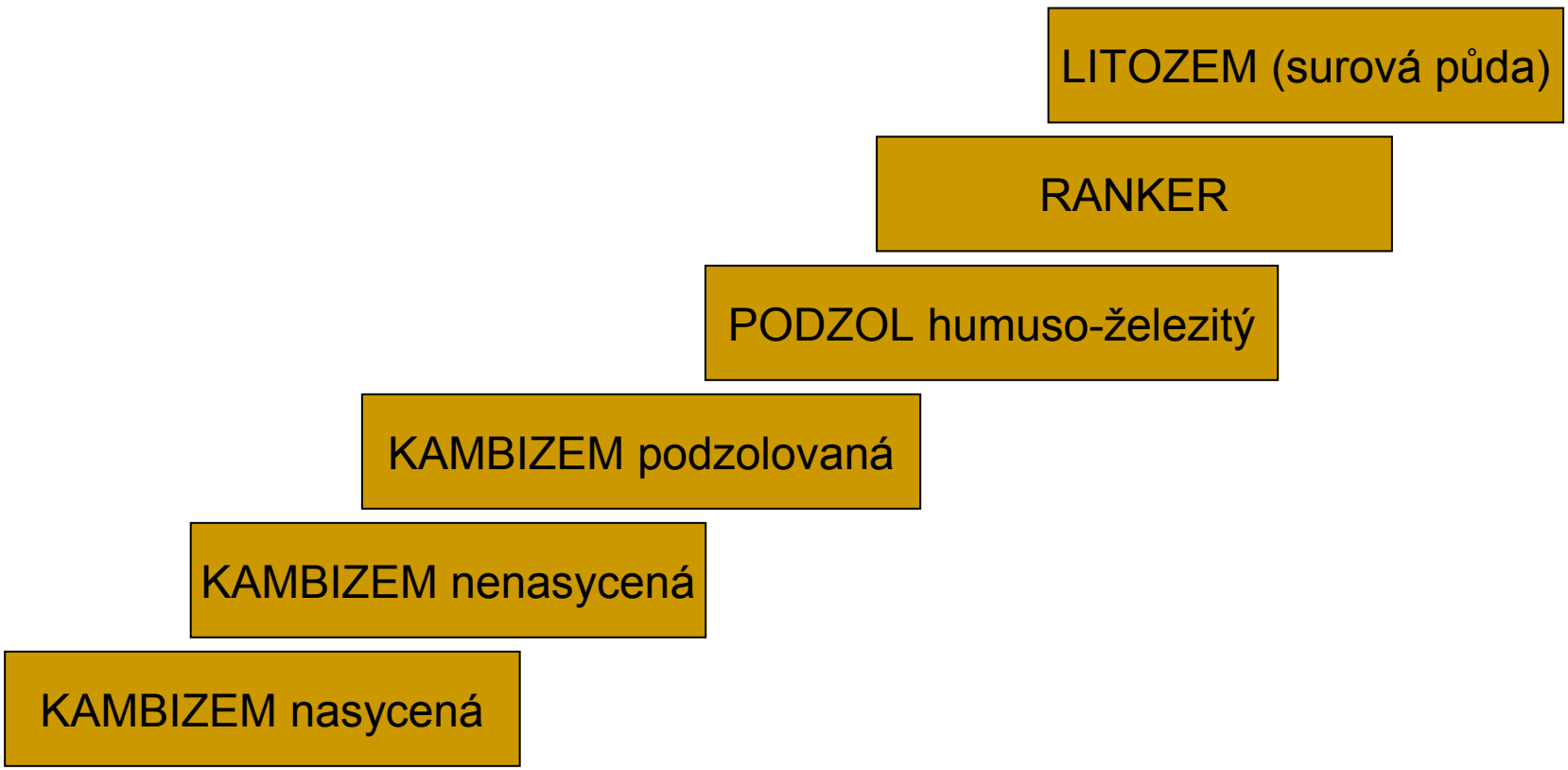

Předhorská zonalita

- Výskyt: mezihorské sníženiny Z Karpat (nížiny, kotliny).

ČERNOZEM	HNĚDOZEM	LUVIZEM PSEUDOGLEJ

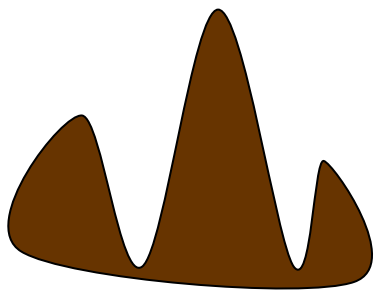

Provincionalita

- Provincionalita = zákonité diferencování horizontálních půdních zón na provincie v důsledku nejednotnosti klimatických, substrátových, geomorfologických, vegetačních a jiných poměrů.

Azonalita, intrazonalita

AZONALITA PŮD (2 možná pojetí):

- Geologické, geomorfologické poměry → narušování zonality.
- Nevyvinuté půdy na mladých půdotvorných substrátech.
- INTRAZONALITA:
  - extrémní vlastnosti matečné horniny,
  - nadbytek vody.

Struktura půdního pokryvu

- Půdní pokryv krajiny
- Stavební jednotky půdního pokryvu:
  - pedon,
  - polypedon,
  - pedotop (0,2-0,5 až 400 ha),
  - pedochora.

3. Metody mapování půd

- Půdní mapa
- Půdní sonda – popis půdního profilu
- Půdní vrták
- Vymezení hranic půdních jednotek

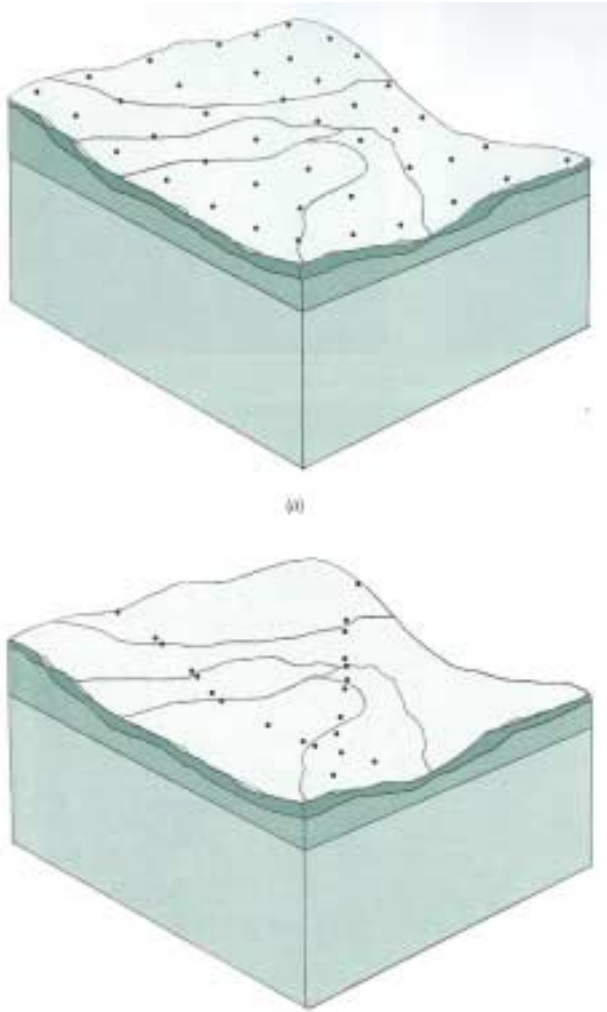

Moderní metody průzkumu půd

- Georadar
- Elektromagnetická indukce
- Geopoziční systémy (GPS)
- Dálkový průzkum Země (DPZ)

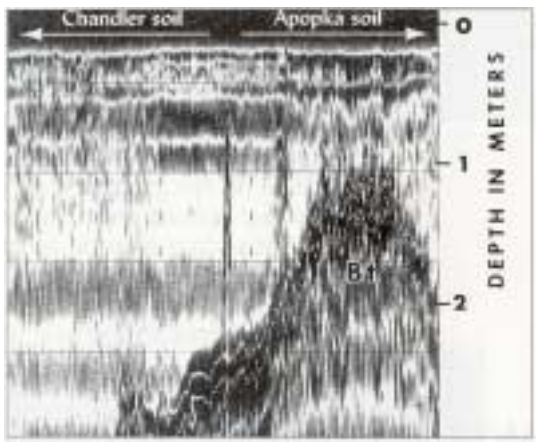

Letecké snímkování

- Snímek jako podkladová mapa
- Snímek jako zdroj proxy informací
- Detekce půdních vlastností

Spektrální křivky odrazivosti

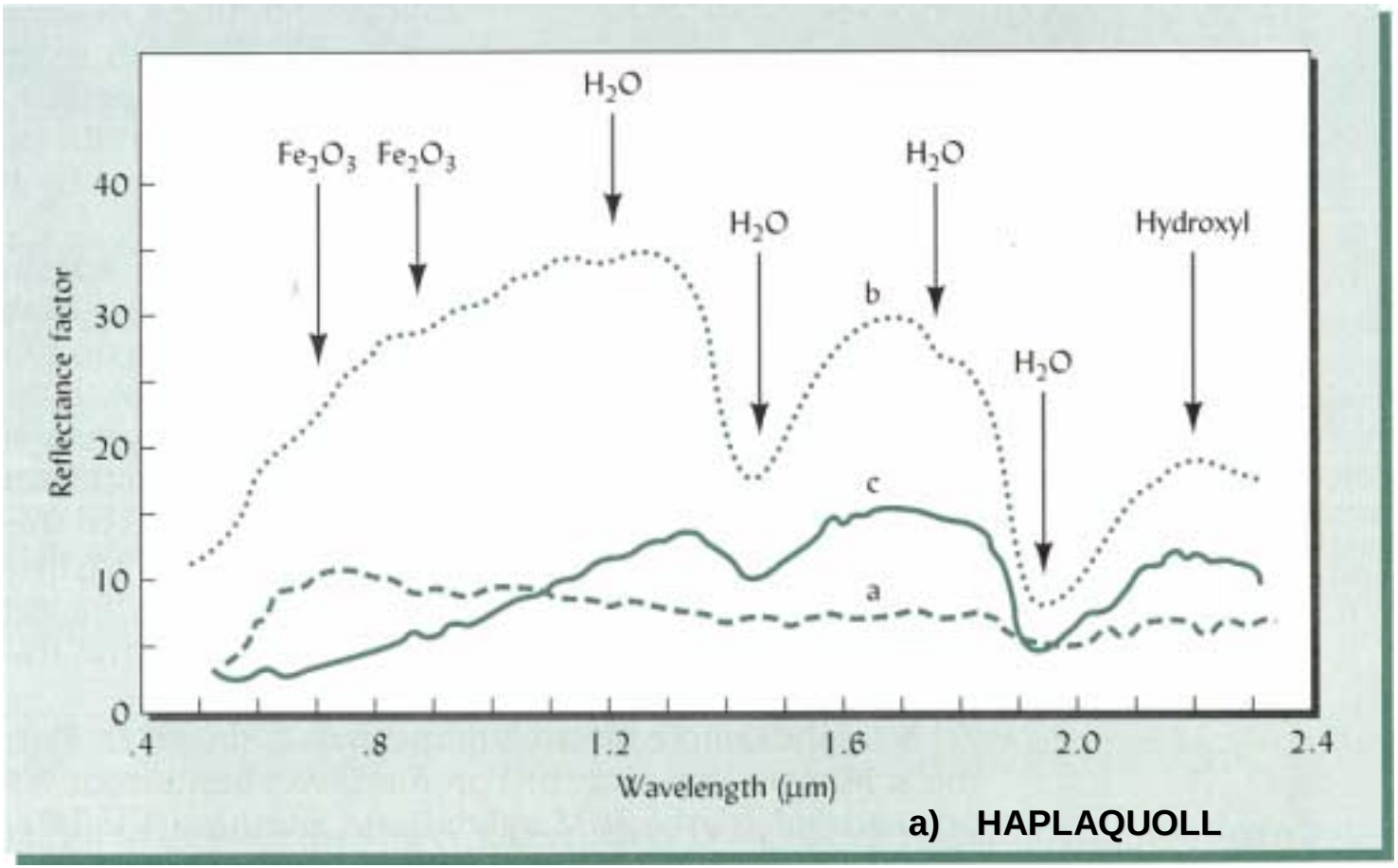

a) **HAPLAQUOLL**

b) **CALCICAMBID**

c) **HAPLORTHOX**